

UNIVERSITETET I OSLO

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Universitetsdirektøren

Postboks 1072 Blindern
0316 Oslo

Telefon: + 47 22 85 63 01
Telefaks: + 47 22 85 44 42

Nettadresse: www.uio.no

Dato: 21.10.09
Deres ref.: 2007/01668-/HPG
Vår ref.: 2009/11289

Høringsuttalelse om endret organisatorisk tilknytning for sekretariatene for REK, NEM og Granskningsutvalget

Vi viser til brev av 29.06.09 med invitasjon til synspunkter på konsekvensene av en organisatorisk endring for sekretariatene for de regionale etiske komitéer for medisinsk og helsefaglig forskning, de nasjonale etiske komitéer og granskningsutvalget for redelighet i forskning. Det bes om en vurdering av den anbefalingen Kunnskapsdepartementets oppnevnte arbeidsgruppe har gitt i form av en rapport, med hovedmomenter gjengitt i tilsendt høringsnotat.

Vi blir spesielt bedt om å kommentere én anbefalt modell, sett i lys av noen gitt hensyn som anses å ha avgjørende betydning for at komitésystemet skal fungere tilfredsstillende.

Innledningsvis ønsker UiO å uttrykke tilfredshet med at departementet tar grep for en bedre organisatorisk løsning som sikrer et helhetlig og godt samordnet administrativt og faglig system for REK, NEM og granskningsutvalget. Vi ønsker også å understreke at REK Sør-Øst på mange måter fungerer godt i dag, til tross for enkelte utfordringer knyttet til administrativ, helsefaglig og juridisk kompetanse i sekretariatene som vil øke med nye oppgaver som følge av den nye helseforskningsloven.

Synspunkter på anbefalt modell og dennes ivaretagelse av avgjørende hensyn

UiO støtter arbeidsgruppens anbefaling av modell II, som sier at NEM og Granskningsutvalget samles i ett forvaltningsorgan og REK i et annet, med hver sin administrative leder, administrativt underlagt KD og at de ansatte i sekretariatene blir tilsatt i sine respektive forvaltningsorganer.

Vår begrunnelse framkommer av kommentarene nedenfor til de seks hensynene som arbeidsgruppen mente var av avgjørende betydning for et tilfredsstillende komitésystem.

1. Et helhetlig system

Modell II tydeliggjør at komitéer og tilhørende sekretariater er del av samme forvaltningssystem, ikke minst gjennom en synlig styringslinje. Ved to separate forvaltningsorgan, med egne direktører for hvert, og begge underlagt KD, vil man oppnå tydeligere styringslinjer og mer helhetlig forvaltningssystem enn i dag. En forutsetning for å lykkes i praksis er at direktørene gis reell styringsrett og beslutningsfullmakt innenfor dette geografisk spredte systemet.

2. Faglig uavhengige komitéer og utvalg

Modell II ivaretar dette hensynet gjennom to separate forvaltningsorgan. Det er i den sammenheng sentralt at sekretariatene beholder tilknytningen til universitetene gjennom sin lokalisering, ikke minst for å gi komitéene den nødvendige status som sikrer rekrutteringen av komitémedlemmer.

3. Likebehandlingsprinsippet

En manglende nasjonal samordning og faglig koordinering er en stor utfordring i dag. Sekretariatet til REK Sør-Øst er tilknyttet UiO ved Det medisinske fakultet, og betjener nå fire komitéer. De sju regionale komitéene har opprettet en felles portal (SPREK), som sikrer at det fordeles saker etter kapasitet mellom komitéene, uavhengig av geografisk tilhørighet. Selv om dette systemet fungerer godt i dag, vil det framover være behov for forbedringer knyttet til bemanning og kompetanse, særlig som følge av nye oppgaver etter den nye helseforskningslovens ikrafttreden. Likebehandling er en stor utfordring, og geografisk spredning bidrar til dette. Modell II vil ikke nødvendigvis uten videre ivareta dette hensynet godt nok. En nasjonal administrerende direktør for REK vil i liten grad kunne samordne de geografisk spredte komitéenes diskusjoner, som er grunnlaget for deres uttalelser. Etter vårt syn er det antakelig vil en samlokalisering av REK kunne ivareta dette hensynet bedre, da man derved vil få etablert et større forskningsetisk miljø for jevnlig utveksling og diskusjoner. Dersom en samlokalisering på nåværende tidspunkt er uaktuelt, bør den endelig valgte organisatoriske modell utvikles på en måte som nettopp sikrer likebehandling, bla gjennom etablering av felles møter og arenaer mellom REKene.

4. Økonomisk og administrativ forvaltning

Ryddighet, enkel organisatorisk struktur og klar plassering av ansvaret for styring og oppfølging, er den beste garantien for god økonomisk og administrativ forvaltning av dette systemet. Ambisjonen med endringen er først og fremst å få klarere styringslinjer, noe vi er enig i vil oppnås ved valg av modell II.

Høringsnotatet gir ikke tilstrekkelig grunnlag for å vurdere de økonomiske konsekvensene av den anbefalte modellen. Det kommer for eksempel ikke fram hvorvidt man tenker seg at universitetene fortsatt skal dekke kostnadene til husleie, infrastruktur osv for REKsekretariatene, selv om de ikke lenger skal være universitetstilsatte.

Våre kommentarer er derfor kun knyttet til et par punkter og kun relatert til REK:

Behovene for bedre faglig samordning (jf likebehandlingsprinsippet), økt kompetanse og bemanning (jf ny helseforskningslov som gir flere oppgaver) vil automatisk kreve noe mer ressurser/økt bevilgning til REK. En samlokalisering ville ha redusert det i noen grad.

Det synes nødvendig at en direktør for et forvaltningsorgan for REK, og for NEM og granskningsutvalget, vil ha behov for administrativ assistanse/sekretær. Ikke minst vil det bli svært utfordrende å sikre den forventede samordningen og oppbyggingen av et helhetlig forvaltningssystem. Dette vil medføre mange henvendelser og behov for etablering av fellesarenaer for komitéer og sekretariater.

Hvorvidt det vil være behov for noen egen informasjonsmedarbeider, er det vanskelig å ta stilling til nå.

5. Felles arbeidsgiveransvar

Modell II vil ivareta dette hensynet på en god måte.

6. Ivaretagelse av klageordningen for medisinske og helsefaglige forskningsprosjekter

Prinsippet om en toinstansordning er sentral og vil bli ivaretatt gjennom modell II.

Vi har ingen kommentarer til de øvrige modellalternativene.

Med hilsen

Gunn-Elin Aa Bjørneboe
Universitetsdirektør

for Gunn Drottning Larsen
Bjørn Haugstad
Forskningsdirektør

Kopi:
MED, MN, OD, SV v/Psykologisk institutt, MLS